

Færder nasjonalpark

Dato saksframlegg: 01.03.23
Møtedato: 16.03.23
Saksnr.: 05/23 d
Saksbehandler: Anne Sjømæling

Retningslinjer for kommersielt merke Færder nasjonalpark

I designmanualen for Norges nasjonalparker er det lagt til rette for at kommersielle, frivillige eller annen type virksomhet som foregår i, eller ved en nasjonalpark, eller et produkt fra en nasjonalpark, er det mulig å søke om tillatelse til å bruke varemerket.

Miljødirektoratet har utviklet det kommersielle merket for å gi en mulighet til å markedsføre en bedrift, aktivitet eller produkt i relasjon til Norges nasjonalparker, og sier noe om geografisk tilhørighet. **Ifølge Mdir er ikke merket et kvalitetsstempel og representerer ikke en godkjenning, noen form for finansiering eller annen støtte fra nasjonalparken eller forvaltningsmyndigheten.** Videre er det utformet noen kriterier for bruk. *Disse er veldig overordnet.*

Det er nasjonalparkstyret for den aktuelle nasjonalparken som behandler søknaden og gir tillatelser. Styret eller forvaltningsmyndighet skal ha godkjent besøksstrategi for området. **Sagt med andre ord det er nasjonalparkstyret som utformer kriterier for merket.**

Forvalters vurdering

Nasjonalparkforvaltningen skal bidra til lokal verdiskaping, men på naturens premisser, og på en slik måte at naturverdiene ikke blir skadelidende, og formålet ikke svekkes.

Det å ligge tett på en nasjonalpark bør ha en attraksjonsverdi.

Miljødirektoratet mener det skal være lav terskel for å få merket, men også lav terskel for å miste merket. Viser også til sak ST 11/22 b hvor saken var opp i Færder nasjonalparkstyre. Punkt 4.2.3.1 i Besøksstrategien til Færder nasjonalpark omhandler «Utslippsfri nasjonalpark» og Miljøsertifisert reiseliv.

Det er forvalters vurdering at ordningen bør være lett å administrere, samtidig som den bør sette krav til aktørene. Nasjonalparkforvalter anbefaler at kriteriene stiller krav til at aktøren har kunnskap om Færder nasjonalpark og at bedriftens verdigrunnlag sammenfaller med nasjonalparkens formål og verdier.

Det foreslås at det lages en prøveordning på tre år, og at erfaringer og kriterier evalueres og evt. justeres. I Raet nasjonalpark er forvalter delegert myndighet til å godkjenne merket for nye aktører. Det anbefales at Færder nasjonalparkstyre godkjenner nye aktører knyttet til Færder nasjonalpark, men at dette gjøres på siste møte i året, dvs. en gang pr. år, i den perioden prøveordningen varer, dvs. tre år.

Kriterier

Miljødirektoratets kriterier (<https://designmanual.norgesnasjonalparker.no/kommersielt-merke/retningslinjer>)

- Det kommersielle merket må ikke brukes på en måte som kan skade Norges nasjonalparkeres omdømme, eller på annen måte som strider mot nasjonalparkens- eller verneområdets retningslinjer eller formål.
- Det er ikke tillatt å bruke merket på reklamemateriell eller varer uten følge av virksomhetens egen logo. Det må alltid gå klart frem hvem virksomheten bak produktet eller tjenesten er, at dette ikke er et nasjonalparkprodukt eller -tjeneste, og at det ikke er et nasjonalparkgodkjent produkt eller tjeneste.
- Merket skal ikke endres i form, beskjæres eller tillegges design eller egen tekst. Det er retningslinjer som beskriver riktig bruk.
- Merket kan ikke selges videre eller distribueres til tredjepart.
- Ved misbruk av det kommersielle merket kan tillatelsen til bruk trekkes tilbake.
- Følgende merker er tilgjengelig:
 - Kategori opprinnelse: Kommer fra/origins from
 - Kategori aktivitet: Skjer i/happening in
 - Kategori lokalisering: Ved/located in

Hvem kan søke:

I henhold til designmanualen for Norges nasjonalparker (Mdir) må man oppfylle et av følgende kriterier for å være kvalifisert til å søke:

Jeg er en bedrift, organisasjon, gruppe eller person som:

__ ligger i eller ved en nasjonalpark eller verneområde

__ tilbyr en tjeneste som skjer i en nasjonalpark eller verneområde

__ tilbyr et produkt som kommer fra en nasjonalpark eller verneområde

__ arrangerer en tidsbegrenset aktivitet i eller ved en nasjonalpark eller verneområde

I tillegg har Miljødir utarbeidet et søknadsskjema. Dette søknadsskjema er overordnet og Færder nasjonalparkstyre kan sette inn egne kriterier.

Forslag til Færder nasjonalparkstyre kriterier for bruk av merket knyttet til Færder nasjonalpark:

- Produktet/tjenesten skal kjennetegnes av god kvalitet, gode råvarer og godt håndverk (må beskrive/begrunne)
- Det er en fordel om tjenesten/produktet er miljøsertifisert. Miljøprofil skal beskrives
- Produktet/tjenesten skal ha en egenart for Færder nasjonalpark (begrunne)
- Leverandøren av tjenesten/produktet må signere på gjennomgått opplæring (epost)
- Bruk av merket skal beskrives/illustreres

Etter tre år avholdes et møte med nasjonalparkforvaltningen dersom man ønsker å fornye bruk av merket, hvor det vurderes:

- Er merket benyttet i henhold til kriterier
- Hvilken nytte har leverandøren hatt av merket
- Har markedsføring med merket gitt noen effekt
- Produktet/tjenesten får merket i en varighet av 3 år

Anbefaling

Styre ber forvalter ferdigstille kriteriene etter innspill som kom fram i møtet, og ferdigstille søknadsskjema og oppdatere nettsider for å gjøre ordningen kjent. Første godkjenning gjøres i møte 30.11.23.